

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/502/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812201590
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Feťková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7812201590.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom v Piešťanoch, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, proti odporkyni: F. N., J.. X.XX.XXXX, J. G. I. V., Q. Č.. XX, t.č. na neznámom mieste, zastúpená opatrovníkom Združením na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Námestie legionárov č. 5, v konaní o zaplatenie 837,98 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 30. apríla 2012, č.k. 10C/46/2012-32 takto

rozhodol:

V r a c i a vec súdu prvého stupňa ako predčasne predloženú.

odôvodnenie:

Okresný súd Rožňava (ďalej len „súd prvého stupňa“) predložil dňa 21.10.2013 Krajskému súdu v Košiciach spis s opravným prostriedkom, ktorý podal navrhovateľ proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 30. apríla 2012, č.k. 10C/46/2012-32.

Odvolací súd pri skúmaní splnenia podmienok odvolacieho konania zistil, že v tomto štádiu je predloženie veci na rozhodnutie o odvolaní navrhovateľa predčasné, pretože rozsudok doposiaľ nebol účinne doručený odporkyni, a tejto z toho dôvodu neuplynula ani lehota pre podanie odvolania. Za účinné doručenie rozsudku odporkyni totiž nemožno považovať doručenie rozsudku cestou ustanoveného opatrovníka Združenia na ochranu občana spotrebiteľa, keďže v danom prípade neboli naplnené podmienky pre ustanovenie opatrovníka odporkyni v zmysle ust. § 29 ods. 2 O.s.p..

Podľa ust. § 29 ods. 2 O.s.p. pokiaľ neurobí iné opatrenia, môže súd ustanoviť opatrovníka aj účastníkov, ktorého pobyt nie je známy, ktorému sa nepodarilo doručiť na známu adresu v cudzine, alebo ak je doručenie písomností v cudzine spojené s ťažko prekonateľnými prekážkami, ktorý je postihnutý duševnou poruchou, alebo ktorý nie je schopný zrozumiteľne sa vyjadrovať.

Podľa § 29 ods. 6 O.s.p. za opatrovníka súd ustanoví osobu pôsobiacu v rodinnom, pracovnom, kultúrnom, prípadne v inom prostredí, ktoré je účastníkovi blízke. Súd môže za opatrovníka ustanoviť aj obec. Súd nemôže ustanoviť za opatrovníka zamestnanca súdu, ktorý prejednáva vec; to neplatí vo veciach, v ktorých hodnota pohľadávky bez príslušenstva v čase začatia konania neprevyšuje 1.000,- eur (ďalej len „drobné spory“).

Podstatou právnej úpravy v citovanom ust. § 29 O.s.p. nie je uľahčiť alebo zjednodušiť súdu procesný postup ale to, aby súdom ustanovený opatrovník hájil záujmy neprítomného účastníka konania tak, ako by takúto povinnosť plnil zmluvný zástupca, teda aby bola zabezpečená nielen ochrana záujmov neprítomného účastníka, ale hlavne, aby bola zabezpečená ochrana jeho základných práv, súčasťou ktorých je aj právo na spravodlivý súdny proces. Pod tým treba rozumieť nielen formálne ustanovenie opatrovníka, ale aj jeho reálny výkon súdom ustanoveným opatrovníkom. Ustanovenie opatrovníka

je krajným riešením a prichádza do úvahy až po tom, keď zlyhali všetky procesné možnosti, ako zabezpečiť práva osoby, ktorá z rôznych dôvodov nemôže pred súdom samostatne konať. Dôvod, pre ktorý sa účastníkovi ustanovuje opatrovník musí byť spoľahlivo preukázaný. To znamená, že súd má pred ustanovením opatrovníka účastníkovi z dôvodu jeho neznámeho pobytu vyčerpať všetky dostupné možnosti k zisteniu, či jeho pobyt je skutočne neznámy. Okolnosť neznámeho pobytu účastníka konania sa musí vždy hodnoverne preukázať a táto povinnosť zaťažuje súd, ktorý musí vyčerpať všetky možnosti na zistenie, či je pobyt účastníka skutočne neznámy. Vydaniu rozhodnutia o ustanovení opatrovníka účastníkovi konania, ktorého pobyt nie je známy, musí predchádzať prešetrenie toho, či sú dané všetky podmienky pre takýto postup a či nie je namieste iné opatrenie.

Súd prvého stupňa sa neriadil dôsledne vyššie citovanými ustanoveniami a odporkyni ustanovil uznesením zo dňa 10.9.2013, č.k. 10C 46/2012-60 opatrovníka napriek tomu, že neboli pre to splnené zákonné predpoklady.

Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd zistil, že po tom, ako sa súdu nepodarilo doručiť zásielku odporkyni na navrhovateľom uvedenej adrese v V., X. Č.. XX a táto sa vrátila ako neprevzatá v odbernej lehote, súd prvého stupňa požiadal o doručenie tejto zásielky príslušného oddelenie PZ v V.. Obvodné oddelenie PZ v V. správou zo dňa 2.5.2012 oznámilo súdu prvého stupňa, že odporkyňa na adrese X. Č.. XX I. V. nebýva a nikto z opýtaných susedov nevedel uviesť, kde by sa mohla zdržiavať. Lustráciou v evidencii obyvateľstva bol zistený iný trvalý pobyt, a to na ul. Q. Č.. XX I. V.. Šetrením na uvedenej adrese bolo zistené, že menovaná nebýva na tejto adrese asi 4 roky. Zároveň poskytol údaje o najbližších príbuzných.

Súd prvého stupňa vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 30.4.2012, č.k. 10C/46/2012-32 proti ktorému v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Po predložení veci Krajskému súdu v Košiciach na rozhodnutie o odvolaní navrhovateľa, tento prípisom zo dňa 14.5.2013 vrátil vec súdu prvého stupňa ako predčasne predloženú, nakoľko z obsahu spisu nebolo možné zistiť, či rozsudok bol odporkyni účinne doručený.

Po vrátení veci súd prvého stupňa oslovil S. Q. M. J., ktorá dňa 28.6.2013 doručila súdu prvého stupňa podanie, ktorým oznámila, že adresu, telefonický kontakt ani e-mailovú adresu odporkyne nemá, nakoľko s ňou dlhodobo neudržiava žiaden kontakt. Pokiaľ súd prvého stupňa oslovil O. Q. S. G. L. M. S. Č.. XX I. V., zásielka sa súdu vrátila s tým, že adresát na tejto adrese je neznámy. Iné šetrenie o mieste pobytu odporkyne nevykonali. Následne súd prvého stupňa ustanovil odporkyni spomínaným uznesením opatrovníka Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS.

Odvolací súd uzavrel, že súd prvého stupňa ustanovil opatrovníka odporkyni, hoci k tomu neboli splnené zákonné predpoklady podľa § 29 ods. 2 O.s.p.. Súd prvého stupňa totiž nevyčerpал všetky možnosti pre zistenie pobytu odporkyne, teda hodnoverne nepreukázal, že pobyt odporkyne je skutočne neznámy a napriek tomu jej ustanovil opatrovníka. Pre ustanovenie opatrovníka odporkyni nebolo dostačujúce uspokojiť sa (len) so správou príslušného policajného oddelenia o tom, že odporkyňa sa v mieste trvalého bydliska dlhšiu dobu nezdržiava bez toho, aby bolo vykonané šetrenie o mieste trvalého alebo prechodného pobytu, prípadne aj ďalšie šetrenie tak, ako vyplýva z obsahu tohto uznesenia.

Úlohou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní bude vyčerpať všetky dostupné možnosti k zisteniu, kde má odporkyňa hlásený trvalý pobyt, prípadne prechodný pobyt (Register obyvateľov SR v Banskej Bystrici, Mestská evidencia obyvateľov), dopytom na obecnom úrade zistiť, či je hlásená na trvalý pobyt v obci, či má obec informácie o tom, kde sa odporkyňa zdržiava, či odporkyňa nie je v ústave na výkon väzby alebo na výkon trestu odňatia slobody (Ústredná evidencia väzňov ZVJS SR), zistiť lustráciou v Sociálnej poisťovni, či je zamestnaná a pokúsiť sa prostredníctvom zamestnávateľa zistiť jej adresu pobytu alebo doručiť zásielku a pod.. Až pokiaľ bude mať súd prvého stupňa spoľahlivo preukázané, že pobyt odporkyne nie je známy, bude možné postupovať v zmysle § 29 ods. 2 a ods. 6 O.s.p..

Pokiaľ ide o námietku navrhovateľa, že ust. § 29 ods. 6 O.s.p. neumožňuje ustanoviť účastníkovi za opatrovníka právnickú osobu okrem obce, z dikcie zákona takýto záver nie je možné vyvodiť. Výber vhodnej osoby (teda aj právnickej osoby) ponecháva zákon na súde, pričom neuzatvára okruh prostredia, z ktorého možno opatrovníka vybrať. Je však úlohou súdu vybrať podľa povahy veci osobu najvhodnejšiu, ktorá bude zastupovať účastníka konania. Novela O.s.p. uskutočnená zákonom

č. 384/2008 Z.z. priniesla príkladný výpočet osôb, ktoré je vhodné za opatrovníkov ustanoviť a až v prípade, pokiaľ sa súdu nepodarí takúto osobu nájsť, by podľa názoru odvolacieho súdu mohlo byť za opatrovníka ustanovené aj združenie s tým, že z odôvodnenia uznesenia musí vyplývať, z akého dôvodu toto združenie bolo za opatrovníka ustanovené a akým spôsobom bude najvhodnejšie hájiť záujmy účastníka konania. Pokiaľ ide o hájenie záujmov účastníka konania ako spotrebiteľa, zákon v ust. § 93 ods. 2 O.s.p. takúto možnosť dáva vedľajším účastníkom v konaní. Nie je pritom vylúčené, aby Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS vstúpilo do konania ako vedľajší účastník a takto hájilo záujmy odporkyne.

Za tejto situácie úlohou súdu prvého stupňa bude opätovne preveriť miesto pobytu odporkyne a opätovne zvážiť, či sú dané dôvody pre postup podľa § 29 ods. 2 O.s.p.. V kladnom prípade bude potrebné zvážiť výber najvhodnejšej osoby pre ustanovenie za opatrovníka odporkyni a z toho dôvodu aplikáciou ust. § 29 ods. 4 O.s.p. prípadne aj zrušiť uznesenie o ustanovení opatrovníka. Až po účinnom doručení rozsudku odporkyni, prípadne ustanovenému opatrovníkovi, alebo iným zákonným spôsobom a až po uplynutí lehoty na podanie odvolania odporkyni bude potrebné opätovne predložiť vec za účelom rozhodnutia o podanom odvolaní, prípadne aj o odvolaní odporkyne, pokiaľ bude podané (§ 209a ods. 2 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č.757/2004 Z. z. o súdoch v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.